

Raadsvoorstel

Onderwerp Wijkvernieuwing De Hoogte - herinrichting Johan de Wittstraat.

Steller/telnr. Mariët Veen/ 06-57408706 Bijlagen 1

Registratienummer 359456-2023

Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Van Niejenhuis

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 1 Jaar 2024
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de kosten voor de herinrichting van de Johan de Wittstraat vast te stellen op €278.000,-;
- II. voor de uitvoering van het project herinrichting Johan de Wittstraat een uitvoeringskrediet van €274.000,- beschikbaar te stellen en dit te dekken uit;
 - a) Regiodeal middelen € 200.000,-;
 - b) Programma Leefkwaliteit € 35.000,-, jaargang 2024 en deze te storten in de bekleemde reserve;
 - c) Wijkvernieuwing € 39.000,-;
- III. de jaarlijkse kapitaallasten van € 3.145,- te dekken uit bovenstaande storting in de bekleemde reserve en uit de structurele middelen Wijkvernieuwing;
- IV. voor €4.000,- een beroep te doen op het programma GWRP van de directie Stadsbeheer;
- V. de gemeentebegroting 2024 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

In april 2021 diende één van de bewoners van de Johan de Wittstraat bij de Wijkvernieuwing een plan in voor vergroening van de straat. Omdat dit plan goed aansluit bij de visie van de gemeente op inrichting van de openbare ruimte, zoals vastgesteld in de Ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte, werd dit initiatief opgepakt. De projectgroep heeft in de afgelopen maanden samen met de buurtbewoners uitgangspunten vastgesteld, op basis waarvan een voorlopig ontwerp is gemaakt. In dit voorstel vragen we u uitvoeringskrediet te verlenen voor dit project.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In april 2021 zocht een bewoonster van De Hoogte contact met Mooie Wijken over haar plan voor een park in haar straat. Haar plan betreft een uitbreiding van pluktuin De Witte Velden tot ecologisch park. Haar plan is gericht op het vergroenen van de wijk, het stimuleren van bestuiving door bijen voor een biodiversere omgeving, het bevorderen van ontmoeting en het verbeteren van de kwaliteit van leven door een prettigere leefomgeving. Ook noemt ze het voorkomen van hittestress en het verbeteren van de hemelwaterafvoer. Ze heeft haar projectplan bij de gemeente ingediend als bewonersinitiatief.

De afgelopen tijd heeft in het teken gestaan van het vormgeven van het ontwerp voor de openbare ruimte, samen met de buurt. Om dit ontwerp te kunnen laten uitvoeren is uitvoeringskrediet nodig. Daarom vragen we u uitvoeringskrediet te verlenen voor dit project.

Kader

- Uitvoeringsprogramma Mooie Wijken 2023
- Nieuwe ruimte – ontwerpleidraad leefkwaliteit openbare ruimte
- Vitamine G; Groenplan 2030
- Parkeervisie Ruimte voor de straat - parkeren in een levende stad
- Regiodeal Groningen Noord

Argumenten en afwegingen

In 2021 diende één van de aanwonenden bij de wijkvernieuwing een projectplan in voor uitbreiding van pluktuin de Witte Velden. Ze maakte hiervoor een voorlopig ontwerp, maar schreef ook een duidelijke onderbouwing voor haar plan. Ze schreef over haar plan om de buurt mooier en groener te maken, en te zorgen voor meer biodiversiteit. Ze schreef daarnaast over het verhogen van de verkeersveiligheid, het tegengaan van parkeeroverlast in de straat, het aanleggen van een grasveld of bloemenweide, en meer ruimte te geven aan de natuur en daarmee hittestress tegen te gaan en de afvoer van hemelwater te verbeteren.

Figuur 1: ligging plangebied in de wijk

Uitgangspunten

In de ‘Ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte’ wordt het gebruik van de openbare ruimte onder de loep genomen en wordt geconcludeerd dat deze ruimte anders verdeeld zou moeten worden, met meer ruimte voor groen, sporten, spelen en ontmoeten’. In deze Leidraad wordt gesproken over het creëren van leefstraten, waarbij er niet meer geparkeerd wordt in de straat maar juist aan de randen, een leefstraat met meer groen en veel ruimte voor de wandelaar. Het ingediende plan, wat zich zo richt op meer groen en het creëren van een plek voor ontmoeting, sluit nauw aan op de doelen en de visie die in dit document naar voren komen.

Omdat dit project gerealiseerd wordt vanuit de wijkvernieuwing, is het belangrijk dat het ook specifiek daar bij aansluit. De wijkvernieuwing Indische Buurt/De Hoogte heet ‘Mooie Wijken’. Mooie Wijken streeft naar gelijke kansen en mogelijkheden voor alle bewoners, met name kinderen, in De Hoogte en Korrewegwijk.

Ondanks dat dit project zich niet direct op kinderen richt, sluit dit project wel erg mooi aan op het programma. Het is een bewonersinitiatief, gericht op een leefbare, veilige en sociale wijk. Het levert meer groen op en meer plekken om te spelen en te ontmoeten.

Daarnaast valt het project ook onder de paraplu van de Regiodeal. De Regiodeal Groningen Noord heeft betrekking op de noordelijke stadswijken in de stad Groningen. Het betreft de wijken Vinkhuizen, Paddepoel, Selwerd/Tuinwijk, Indische Buurt, De Hoogte, de Professorenbuurt en de Oosterparkwijk. In de Regiodeals werken het Rijk en de regio’s samen om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te verhogen, juist op plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. De Regio Deals geven regio’s nieuwe kansen voor de toekomst. Zij versterken de kracht van het gebied en dragen bij aan een samenleving met veerkracht.

Het project Johan de Witt park past goed bij de actielijnen van de Regiodeal die gericht zijn op maatschappelijke participatie en een prettige, veilige leefomgeving.

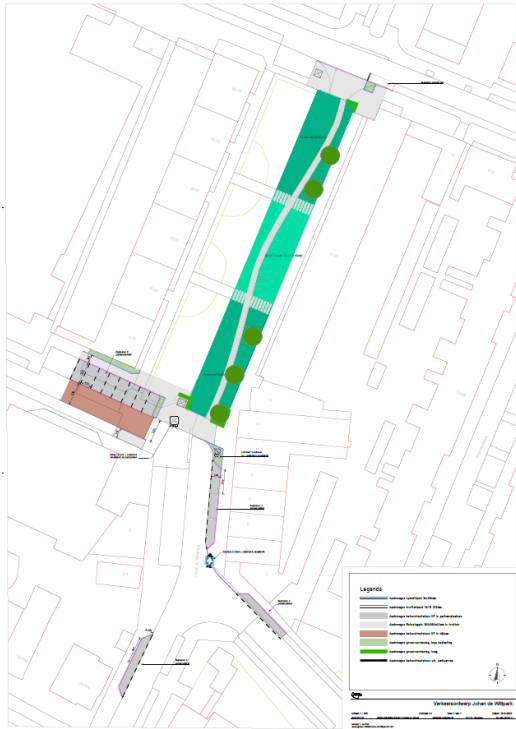
Vanuit de eerste bijeenkomsten met de buurt, waarin er gezamenlijk gebrainstormd werd over wat er bij de buurt past, wat er in de ruimte past en wat men juist wel en juist niet zou zien op deze plek, kwamen de volgende zaken duidelijk naar voren:

- Het compenseren van de parkeerplekken is belangrijk. Die hoeven niet voor de deur en mogen best aan de randen van de straat, maar men wil ze wel graag gecompenseerd zien.
- Veel bewoners van de straat hebben geen eigen tuin. Het zou fijn zijn als het nieuwe groen kan dienen als een gezamenlijke tuin.
- Men wilde graag gras, waar men in kon gaan zitten met een eigen kleedje of zelf meegebrachte stoel.
- Men wilde géén speeltoestellen, omdat dit niet goed past in deze buurt, waar niet veel kinderen wonen.
- Men wilde ook geen picknicktafels of bankjes, omdat dit de kans op overlast zou vergroten. Veiligheid was een belangrijk aandachtspunt, en men wilde geen ‘hangplek’ creëren.
- Men wilde meer kleur, meer bloemen.
- Tenslotte vond men het ook erg belangrijk om het simpel te houden.

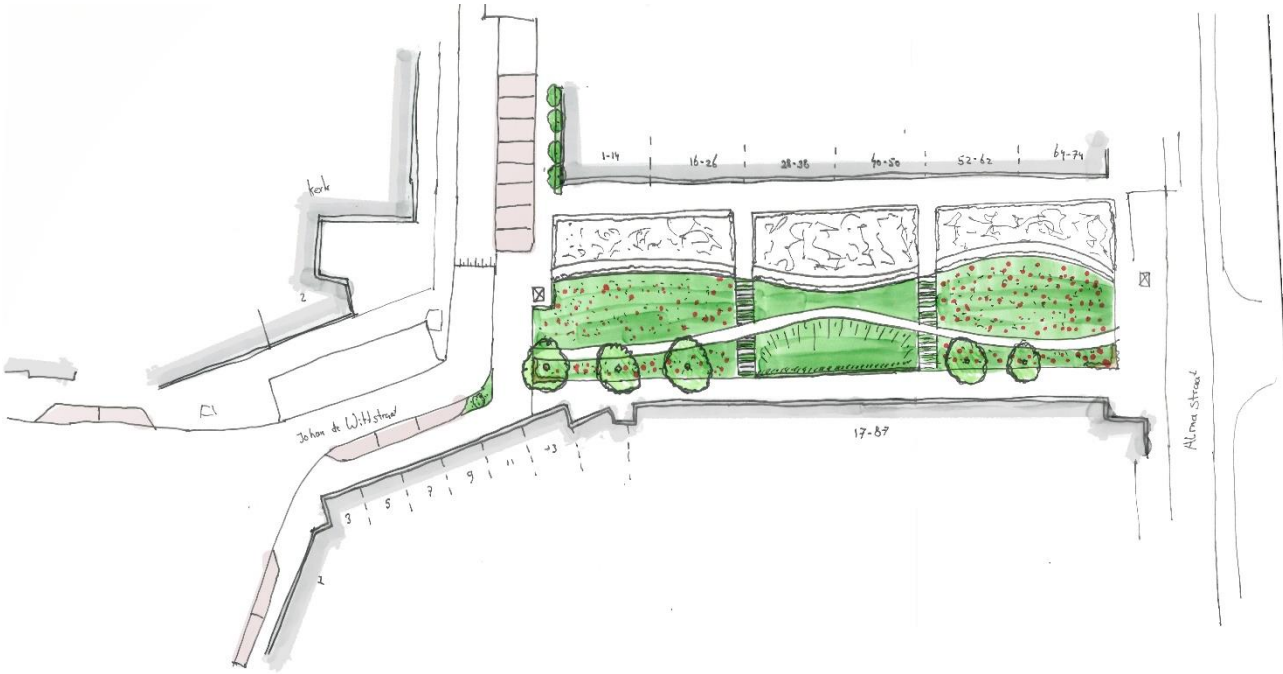
Samen met de speerpunten vanuit de Ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte (meer groen, meer ruimte voor verblijf en sociale ontmoeting, en de wandelaar voorop) zijn deze punten meegenomen als uitgangspunten voor het uiteindelijke ontwerp.

Uitwerking

De Hoogte is een naoorlogse uitbreidingswijk die gekenmerkt wordt met een kenmerkende stedenbouwkundige opzet. De auto drukt een zware stempel op deze wijk waardoor er weinig ruimte is voor verblijf en ontmoeting. Eén van de weinige groene plekken met een groene beleving is de pluktuin aan de Johan de Wittstraat die vanuit een bewoners initiatief is opgezet. Ook al is de ruimte hier gering, het vormt toch het groene hart voor de buurt. We zouden deze tuin daarom graag meer ruimte willen bieden met een verblijfsplek waar men kan ontmoeten en recreëren.

Figuur 2: Ontwerp openbare ruimte (zie ook bijlage 1)

Figuur 3: Schetsontwerp Johan de Wittstraat 2-74

Het ontwerp is bewust vrij eenvoudig gehouden. Naast dat we hiermee goed tegemoet komen aan de wensen van de bewoners, zorgt dit ook voor een mooi contrast met de wilde pluktuin. Tenslotte geeft het een overzicht over het hele park, wat ten goede komt aan de sociale veiligheid.

Wel is er in het ontwerp een talud meegenomen met een verhoogde stoeprand. Dit benadrukt de lange lijnen van de architectuur van het naastliggende gebouw.

De buurt is erg verhard met een zware kleiboden waarin het water slecht kan infiltreren. Door de rijbaan in dit deel van de straat er uit te halen kan het regenwater beter infiltreren. Dit levert ook voordelen op voor de al bestaande pluktuin. Het veld wordt ingezaaid met een bloemenmat en er worden bomen geplant die wilde bijen aantrekken. Dit is mede ingegeven door de wensen van de omwonenden. Voor de bomen hebben we gekozen voor bijzondere exemplaren die interactie uitdagen voor de buurtbewoners zoals de ‘hartjesboom’. Bovendien zorgen de bomen ook voor schaduw zodat men rustig voor het huis kunnen zitten op warme dagen.

Omdat er nieuwe bomen geplaatst zullen worden, is er gekeken of dit geen moeilijkheden oplevert in relatie tot de kabels en leidingen in deze straat. Op basis van de klic melding is het niet nodig om kabels en leidingen te verleggen. Één van de bomen komt relatief dicht bij het riool, maar dit zal niet tot problemen leiden.

Op dit moment heeft de buurt al regelmatig te kampen met overlast door hangjeugd en mensen met een verslaving. Daarom was het voor de omwonenden belangrijk dat er geen zitelementen komen in het groen. Ook zagen ze liever geen speelelementen omdat er geen kinderen in dit deel van de straat wonen en de huizen gehorig zijn. Tegelijkertijd werd wel genoemd dat het belangrijk is dat deze nieuwe groene ruimte bijdraagt aan de sociale cohesie van de buurt, en er een ruimte ontstaat om elkaar te ontmoeten. Daarom is er in het ontwerp ook een open grasveld opgenomen waar de buurt bijeen kan komen voor bijvoorbeeld een buurtbarbecue. Daarnaast brengen we een licht talud aan zodat men even kan zitten op de verhoogde stoeprand voor een praatje of om te rusten. De rand is echter niet comfortabel genoeg om te gaan “hangen”. Deze verlagings zorgt bovendien voor een speels effect.

In de huidige situatie is dit deel van de Johan de Wittstraat een éénrichtingsstraat voor autoverkeer. Fietsers mogen in twee richtingen gebruikmaken van de straat. Door het opheffen van een deel van de Johan de Wittstraat is het alleen nog toegestaan om te voet door de straat te lopen. Uiteindelijk is er gekozen voor geen fietspad, omdat een fietspad door een parkje het direct een stuk minder aantrekkelijk maakt als wandelgebied. Bovendien neemt een officieel fietspad zoveel ruimte in, dat dit sterk ten koste gaat van de vergroening. Een ontwerp dat nou juist op deze manier (dus met wandelpad ipv fietspad) ontzettend goed past binnen de ‘Ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte’, waarin de wandelaar centraal gesteld wordt. Juist in de Hoogte is er een gebrek aan comfortabele wandelroutes. We hopen dat dit nieuwe wandelpad een start voor een prettig ‘blokje om’ kan zijn, in deze zeer versteende buurt.

Het afsluiten van de straat voor zowel auto- als fietsverkeer is afgestemd met de verkeerskundige. De omliggende straten in de buurt zorgen er voor dat er geen bereikbaarheidsproblemen ontstaan. In de gehele buurt kunnen fietsers in beide richtingen alle omliggende straten blijven gebruiken. Autoverkeer kan via de Bedumerweg en van Oldebarneveltlaan de buurt in- en uitkomen, zoals dit nu ook al mogelijk is.

Voor de hulpdiensten is het van belang dat ze op niet meer dan 40 meter van de woningen kunnen komen, dit is met deze afsluiting nog mogelijk. Bovendien zijn ook de trottoirs in deze straat relatief breed. De verkeersmaatregel om de straat af te sluiten voor auto- en fietsverkeer heeft bovendien een positief advies ontvangen van de politie, dit naar aanleiding van het genomen verkeersbesluit.

Het parkeren in de straat wordt in de omgeving opgelost. Er worden extra parkeervoorzieningen in naastgelegen straten aangebracht. De Ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte spreekt in dit kader van het bundelen van parkeerplekken en het parkeren concentreren aan de rand van de buurt. In totaal verdwijnen er 17 parkeerplekken en komen er 16 weer terug. In de van Oldebarneveltlaan is een relatief lage parkeerdruk welke als buffer kan fungeren wanneer de parkeerdruk in de toekomst toe zou gaan nemen. Wij verwachten daardoor geen problemen met betrekking tot het parkeren.

Door het opheffen van een deel van de Johan de Wittstraat ontstaat er een grote extra groenvoorziening in de buurt, wat voor een ecologische impuls zorgt voor de omgeving. Dit past binnen de ambitie van de gemeente Groningen om ‘grijs’ (bestrating) te vervangen voor ‘groen’.

Met de ontwikkeling van extra groen aan de Johan de Wittstraat zijn er daarnaast ook koppelkansen om de voorzieningen in de buurt zoals de kerk en de organisaties zoals het Hamelhuis te betrekken bij de verdere ontwikkelingen van de omgeving.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het gepresenteerde ontwerp is het resultaat van een samenwerking met de buurt. Het hele project is ontstaan vanuit het bewonersinitiatief van één van de aanwonenden. Vanuit de wijkvernieuwing is aangegeven dat een bewonersinitiatief, voordat die wordt ingediend of überhaupt kans maakt, voldoende draagvlak moet hebben bij alle omwonenden. De initiatiefneemster is enthousiast bij al haar burens langs geweest. Er waren 43 burens voor meer groen, 8 burens waren neutraal en 3 burens waren tegen met als argument ‘angst voor geen parkeerplek’. Om de rest van de wijk ook te betrekken bij haar initiatief is een interview met haar gehouden voor de Gezinsbode. Met ‘voldoende’ draagvlak uit de buurt heeft ze haar initiatief bij de gemeente ingediend.

Na de start van de projectgroep begin dit jaar, is er in april 2023 een eerste bijeenkomst geweest met de groep bewoners die zich bezighoudt met de pluktuin. Hier hebben we de plannen besproken en zijn de eerste zorgen en kansen benoemd. Vervolgens is er op 1 juli een buurtlunch georganiseerd voor alle direct aanwonenden. Hiervoor zijn we persoonlijk op twee verschillende momenten bij alle adressen langs geweest. Naast dat we de bewoners daarmee persoonlijk uit konden nodigen, ontvingen we ook al veel wensen, bedenkingen en feedback rechtstreeks aan de deur, ook als mensen niet konden of wilden aanschuiven bij de lunch. De buurtlunch was een geslaagde middag waarop we hebben kunnen brainstormen met de bewoners en waaruit ook duidelijk eerder genoemde uitgangspunten naar voren kwamen. Deze uitgangspunten hebben vervolgens de basis gevormd voor het uiteindelijke ontwerp. Dit ontwerp is tenslotte gepresenteerd aan de bewoners tijdens een informatieavond op 5 oktober 2023, waarvoor alle bewoners van de buurt (van de Noorderstationsstraat tot de Asingastraat en van de Bedumerweg tot de van Oldebarneveltlaan) waren uitgenodigd.

Financiële consequenties

Voor het realiseren van de herinrichting Johan de Wittstraat is in totaal € 278.000,- nodig. Dit benodigde budget wordt voor € 200.000,- gedeckt uit Regiodealmiddelen, voor € 35.000,- uit Leefkwaliteitsgelden (jaargang 2024), voor € 4.000,- uit het programma GWRP van de directie Stadsbeheer en voor de overige € 39.000,- uit structurele Wijkvernieuwingsgelden.

Dit leidt tot onderstaande begrotingswijzigingen:

Begrotingswijziging Investerings 2024								
Herinrichting Johan de Wittstraat								
Betrokken directie(s)	PWW							
Naam voorstel	Herinrichting Johan de Wittstraat							
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad							
Incidenteel / Structureel	I							
Soort wijziging	Investering							
Financiële begrotingswijziging		<i>Bedragen x 1.000 euro</i>						
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren		
04.2 College, raad, wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken	04 Dienstverlening en bestuur	Dir. PWW	I	274	200	74		

Begrotingswijziging 2024									
Herinrichting Johan de Wittstraat									
Betrokken directie(s)	PWW								
Naam voorstel	Herinrichting Johan de Wittstraat								
Besluitvorming (orgaan + datum)	College								
Incidenteel / Structureel	I								
Soort wijziging	Exploitatie								
Financiële begrotingswijziging		<i>Bedragen x 1.000 euro</i>							
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
02.1 Kwaliteit van de leefomgeving	02 Leefomgeving en Veiligheid	Dir. SO Beleid en Ontwerp	I	-35		35			35
04.2 College, raad, wijkvernieuwing en	04 Dienstverlening en bestuur	Dir. PWW	I			0	35		-35
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				-35	0	35	35	0	0

Overige consequenties

N.v.t

Vervolg

De eerste planning voor de aanleg van de groenvoorzieningen staat gepland voor het derde kwartaal van 2024. Omdat bomen het beste in de winter geplant kunnen worden, zal dit in Q4 van 2024 plaatsvinden en zal de complete uitvoering aan het einde van 2024 afgerond zijn.

Lange Termijn Agenda

Dit voorstel staat op de LTA van de raad in januari 2024

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.